

RAPPORT

Utvecklingsgruppens rapport till
Landsmötet 2005:

Liberal samverkan för liberala framgångar

2005-05-20

Folkpartiet

Till Folkpartiets partistyrelse

Utvecklingsgruppen överlämnar härmed sin slutrapport "Liberal samverkan för liberala framgångar" till partistyrelsen för behandling vid sammanträdet den 29-30 maj 2005. Med detta anser Utvecklingsgruppen sig ha fullgjort det uppdrag som gavs av partiledningen den 12 november 2004.

Partiledningens direktiv för utvecklingsgruppens arbete bestod i 1) att göra en översyn av roll- och ansvarsfördelning i Folkpartiets organisation samt en beskrivning av arbetssätt för förankrings- och implementeringsprocesser och föreslå eventuella reformer, 2) att utse Årets Förnyare vid Riksmötet 2005, att utveckla en strategi för det lokala kampanjarbetet, samt 4) att till landsmötet 2005 avrapportera utvecklingsgruppens (förnyelsegruppens) arbete och lägga förslag till vidare arbete med Folkpartiets utvecklingsarbete.

Partiledningen beslutade att vid samma tillfälle att till Utvecklingsgruppen utse Olle Schmidt (ordf.), Maria Wallhager (vice ordf.), Arne Kanth (verkställande ledamot), Åsa Härkegård, Håkan Lindh, Helene Odenjung, Tomas Olofsson, Iva Parizkova Ryggeståhl, Tommi Riihonen samt en ledamot som utses av LUF. LUF representerades av Nina Larsson.

Vid arbetet med strategi för Folkpartiets baskampanj har även Eva-Lotta Nilson, Niki Westerberg, Magnus Simonsson, Eleonor Sandahl, Ulla-Karin Barrett och Ghita Lehtinen-Liljestrand deltagit i gruppens arbete.

Utvecklingsgruppen har haft möten vid fem tillfällen, fyra gånger i Stockholm och ett i samband med riksmötet i Skövde. Gruppen kommer även att delta vid landsmötet 18-21 augusti 2005 för att marknadsföra Folkpartiets utvecklingsarbete.

Utvecklingsgruppen har genomfört ett samråd internt. Detta avhandlas på sidorna 10-15. Samrådet och alla samrådssvar finns i en särskild bilaga.

Vid riksmötet genomfördes en enkätundersökning. Enkätsvaren indikerar att det finns en förändringsvilja inom Folkpartiet men framför allt betonade de svarande att Folkpartiet måste öppna sig för fler nyvunna sympatisörer med sakkunskap och massmedial utstrålning.

Utvecklingsgruppen föreslår partistyrelsen besluta

- att slutrapporten redovisas i sin helhet i samband med landsmötet 2005,
- att anta slutrapportens förslag till
 - a) åtgärds punkter (1-25, 27-28, dock ej 26)
 - b) Folkpartiets baskampanj
- att avgöra vilka av förslagen i slutrapporten som berör landsmötet som därmed ska föreläggas landsmötet 2005 för beslut,
- att i enlighet med åtgärds punkten (26) uppdra åt partiets organisationsutskott att ansvara för Folkpartiets fortsatta utvecklingsarbete.

Stockholm den 20 maj 2005

Olle Schmidt

Utvecklingsgruppens ordförande

Maria Wallhager

Utvecklingsgruppens vice ordförande

Arne Kanth

Utvecklingsgruppens verkställande ledamot

Innehållsförteckning

ÅTGÄRDSFÖRSLAG	5
Organisation	5
Internkommunikation	5
Ledarskap, rekrytering och kompetensförsörjning	6
Samordning	7
Utvecklingsarbete	8
INLEDNING	9
UTVECKLINGSGRUPPENS SAMRÅD	11
Bakgrund	11
Samrådsfrågor	11
Remissvar	12
ÅRETS FÖRNYARE	16
FOLKPARTIETS BASKAMPANJ	17
Definition	17
Utgångsläge	17
Målbild	18
Strategi	19

Åtgärdsförslag

Utvecklingsgruppen vill genom dessa åtgärdsförslag skapa förutsättning för ett långsiktigt och framgångsrikt arbete som ska resultera i att Folkpartiet spelar en avsevärt mycket större roll inom svensk politik.

Organisation

1. **Förtydliga roll- och ansvarsfördelning mellan Folkpartiets partistyreelse och riksdagsgrupp.** Partistyrelsen bör i samråd med riksdagsgruppen och länsförbunden arbeta fram en arbets- och delegationsordning. Arbets- och delegationsordningen bör beröra såväl den politiska som den organisatoriska strukturens inre roll- och ansvarsfördelning.
2. **Förtydliga uppdraget som politiker/kandidat.** Folkpartiets riktlinjer för personvalsarbete behöver kompletteras med förslag till överenskommelse som länsförbund och kommunföreningar kan göra med sina kandidater. Överenskommelsen bör därefter anpassas efter lokala förutsättningar. Överenskommelsen bör innehålla politikernas/kandidaternas rättigheter och skyldigheter gentemot Folkpartiet och Folkpartiets värderingar. Det kan bland annat innehålla vad förtroendevalda kan förvänta sig av partiorganisationen vad t.ex. gäller för vidareutbildning, administrativt stöd etc. och vad partiorganisationen kan förvänta sig av förtroendevalda och kandidater.
3. **Koppla ihop riksorganisationens och länsförbundens valorganisationer.** Riksorganisationen bör snarast genomföra en överläggning med länsförbunden kring hur den nationella valorganisationen kan knytas samman med de regionala valorganisationerna. Det handlar dels om arbetssätt och dels om en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan de två nivåerna. Det innebär att ta fram en tydlig beslutsordning för kampanjarbetet innehållandes en tydlig beskrivning av ansvar, avgränsningar och befogenheter för riksorganisationen, länsförbunden och lokalföreningarna. Riksorganisationen bör vara den samordnande parten i detta arbete. Det bör vara eftersträvansvärt att det utses en kampanjledare på samtliga nivåer med en enhetlig och tydlig uppdragsbeskrivning samt att det framgår ansvaret mellan de olika nivåerna. Ett grundläggande krav för varje kampanjledare på samtliga nivåer bör t.ex. vara att denne använder mobiltelefon och e-post.

Internkommunikation

4. **Inrätta ett liberalt idéinstitut.** Dess uppgift skall vara att säkerställa att den interna ideologiska diskussionen kan föras kontinuerligt och därmed skapa utrymme för en större förankringsgrund. Förtroendevalda i riksdag, landsting och kommuner ansvarar för att delta i den ideologiska diskussionen. Den ideologiska diskussionen bör kunna föras såväl via elektroniska diskussionsforum som genom work shops, föreläsningar, seminarier och kurser. Idéinstitutet bör integreras med förslaget till liberal utbildnings- och ledarskapsakademi enligt förslag i punkt 11.
5. **Utveckla samrådsförandet.** Samrådsprocessen behöver effektiviseras så att den kan ske på betydligt kortare tid. Dessutom bör även mindre samråd genomföras vid behov. Förutsättningarna för en effektiviserad samrådsprocess bör tas fram tillsammans med berörda parter med syfte att förkorta den interna processen för samråd. Samrådsstrukturen bör vara att partiråd skall sammankallas vid större överläggningar kring principiellt viktiga politiska eller strategiska frågeställningar. Samråd kan också ske skriftligen enligt de senaste samrådsförandena. Dessutom bör ett snabbsamråd utvecklas där partiledningen mycket snabbt kan hämta in synpunkter från partiorganisationen. Alla som deltar i samråd skall också få en återkoppling på svar och vidare behandling av ärendet.

6. **Ändra sammansättningen av partirådet.** Partirådets sammansättning bör fortsättningsvis bestå av tre delar; partistyreelse, riksdags- och EU-parlamentariker samt representanter från länsförbund. I partirådet skall ingå alla ledamöter i partistyrelsen, 25 personer som utses från riksdags och MEP-grupperna samt 50 representanter från länsförbunden. Riksdagsgruppen utser inom sig vilka 25 parlamentariker som skall ingå i partirådet och i första hand skall Folkpartiets talespersoner ingå i representationen. Alla länsförbund har en representant, därefter fördelas ombuden proportionellt utifrån medlemstalen.
7. **Modernisera internkommunikationen med ett intranät.** Riksorganisationen bör snarast efter valet 2006 se till att Folkpartiet som helhet får ett enhetligt informations- och kommunikationssystem, dvs. ett intranät som knyter samman de funktioner som finns idag. Detta bör innefatta e-post, interna konferenser, hemsida, kontaktregister etc.
8. **Medlemsomrösta vid val av partiledare.** Stärk interndemokratien genom att använda medlemsomröstningar i stora principiella frågor. Folkpartiets partiledare bör utses för fyra år i taget vid första landsmötet efter ordinarie riksdagsval. Detta bör ske via medlemsomröstning. När de danska socialdemokraterna valde ny partiledare tidigare i år deltog nästan 90 procent av medlemmarna. En medlemsomröstning vid partiledarval skulle bidra till att ytterligare vitalisera Folkpartiets interndemokrati
9. **Låt landsmötet utse majoriteten av partiledningen.** Medlemmar i Folkpartiets partiledning bör i större utsträckning utses vid landsmötet. Därför bör minst hälften av medlemmarna i partiledningen utses vid landsmötet via direktval.
10. **Inför två partisekreterare, en för det politiska arbetet och en för det organisatoriska arbetet.** De politiska och organisatoriska förutsättningarna har förändrats radikalt. För att kunna möta dagens och framtidens utmaningar krävs en större specialisering och fokusering. För att nå bästa resultat bör därför partiledaren utse två partisekreterare, en politisk och en organisatorisk. Bägge dessa personer skall ingå i partiledningen enligt samma funktion som idag. För att betona att Folkpartiet är ett parti som främjar jämställdhet vore det naturligt att de två partisekreterarna är en kvinna och en man.

Ledarskap, rekrytering och kompetensförsörjning

11. **Skapa en sammanhållen utbildningsstrategi.** Riksorganisationen bör ta fram en utbildningsstrategi för att stärka enskilda medlemmar, kandidater samt lokalföreningar och länsförbund. Det bör finnas en stegvis utbildning där utbildningskarriären blir tydlig. En utbildningssatsning skulle dels kunna ske via webben och dels genom strategiska utbildningssatsningar i såväl riksorganisationens som länsförbundens regi. Den strategiskt viktigaste faktorn för Folkpartiets framtid är att satsa på ledarskapet. Det bör inrättas en liberal utbildnings- och ledarskapsakademi i riksorganisationens regi för att säkerställa en kontinuerlig ledarskapsutbildning. Utbildnings- och ledarskapsakademin bör integreras med ett liberalt idéinstitut enligt förslag i punkt 4.
12. **Genomför öppna nomineringar.** Partistyrelsen bör föreslå Landsmötet att rekommendera länsförbund och lokalföreningar att öppna och bredda folkpartiet genom att alltid genomföra öppna nomineringar inför allmänna val. Folkpartiet på regional och lokal nivå bör tillämpa principen att tillsättningar i nämnder, bolag och styrelser också i så stor utsträckning som möjligt tar hänsyn till återväxt genom att använda dessa uppdrag som en del i den politiska skolningen.
13. **Utveckla och stimulera personvalet.** Folkpartiet är en varm anhängare till personval. Det nuvarande systemet behöver utvecklas ytterligare. Folkpartiet bör ta initiativ till att utveckla såväl hur vi hanterar personvalet internt som hur personvalssystemet fungerar. Organisationsutskottet bör få i uppdrag att ansvara för hur personvalet kan utvecklas.

14. **Bryt det politiska utanförskapet.** Det finns många grupper i samhället som saknar tillgänglighet till politiken. Folkpartiet ska vara ledande på att överbrygga det politiska utanförskapet för att skapa jämställdhet och jämlikhet. Det handlar inte bara om att ta deras parti, det handlar framförallt om att ge dem en plats i det politiska systemet. Folkpartiets förtroendevalda och anställda måste kunna vara representativ i förhållande till det svenska mångfaldssamhället. Därför är det viktigt att intensifiera strategisk värvning av medlemmar, interna utbildningsinsatser samt aktivt granska den interna organisationen med syfte att skapa jämställdhet och jämlikhet.
15. **Inventera medlemmarnas kompetens.** Länsförbunden bör samordna en tidig inventering av medlemmarna som visar vad medlemmarna har för särskild kompetens som de skulle vilja bidra med, både under och efter, valrörelsen. Detta skulle t.ex. kunna göras genom att riksorganisationen bistår med att genomföra en enkät till samtliga medlemmar via e-postutskick. Länsförbunden kan t.ex. komplettera detta med brevutskick till de medlemmar som saknar e-post.
16. **Använd medlemmars kompetens.** Det är viktigt för såväl Folkpartiet som medlemsvärdet att medlemmar inbjuds att delta i Folkpartiets arbete utifrån sin kompetens. Vid tillsättande av t.ex. program-, arbets- och referensgrupper bör Folkpartiets ledning i alla nivåer öppna upp för exempelvis ett ansökningsförfarande där de med särskild kompetens kan tas tillvara.
17. **Synliggör Folkpartiets övergripande strategier inom hela organisationen.** Riksorganisationen ansvarar för att det finns en samsyn/förståelse för Folkpartiets strategier på regional nivå liksom länsförbunden ansvarar för att detsamma finns på lokal nivå. Folkpartiets olika delar måste agera med samstämmighet. Därför är det viktigt att Folkpartiets övergripande strategier också tillämpas på regional och central nivå.
18. **Ta fram en handbok om Folkpartiet.** Folkpartiet är en komplex organisation som det tar tid att lära sig. Det är oerhört viktigt att nya medlemmar snabbt kan slussas in i partiet. Riksorganisationen bör ta fram en handbok för nya medlemmar kring hur Folkpartiet fungerar, kontaktvägar etc. Handboken om Folkpartiet skall ingå i det första utskicket till nya medlemmar.
19. **Ta fram en kampanjhandbok.** Riksorganisationen bör ta fram en särskild manual för lokalt kampanjarbete, både för föreningar och för kandidater. Manualen bör innehålla hur man arbetar målinriktat med målgrupper och situationsanpassad kommunikation, gärna med framgångsrika exempel. Manualen bör också innehålla en beskrivning av målgrupperna för de olika profilområdena samt på vilka sätt man lokalt kan kommunicera med dessa. Det är viktigt med riktlinjer för agerande i olika situationer samt checklistor för aktiviteter, t.ex. styrelsemöten, inför årsmöte, vid kampanj etc. Det är särskilt viktigt att kampanjhandboken är anpassad till de olika lokala förutsättningar (t.ex. geografiska, ekonomiska, demografiska) som finns. Kampanjhandboken skall ingå i Folkpartiets utbildning av nya medlemmar.
20. **Stärk arbetet med sakpolitiska nätverk.** Folkpartiets organisation är i grunden en traditionell folkrörelse med geografiska avgränsningar. Därför är det viktigt att det finns gränsöverskridande nätverk som kan organiseras utifrån en t.ex. en sakpolitisk fråga. Det finns idag ett system för detta men det fungerar inte tillfredsställande. Det är därför viktigt att Folkpartiet utvecklar möjligheten att bedriva sakpolitiska nätverk genom att se till att det finns nödvändig kompetens och verktyg.

Samordning

21. **Ta fram en övergripande kampanjplanering.** Riksorganisationen bör snarast ta fram en övergripande planering för kampanjarbetet fram till valdagen. Planeringen bör innehålla tider för nationella kampanjperioder (t.ex. höstkampanj 2005 och vårkampanj 2006), roll- och ansvarsfördelning inför och vid kampanjperioden, när material kommer levereras, vilket material som

kommer tas fram, när beslut behöver tas regionalt/lokalt. Riksorganisationens planering måste alltid omfatta minst 12 månader framåt.

22. **Inrätta en tjänst för intern samordning av politisk kartläggning och informationsspridning.** Det behövs en samordningsfunktion för att bistå förtroendevalda och handläggare genom att t.ex. kartlägga enskilda politiska frågor i kommunerna och bistå dessa med information.
23. **Effektivisera och samordna administrationen före valet.** Riksorganisationen bör inleda samtal med länsförbunden kring hur administrationen kan samordnas och förenklas. Det kan t.ex. handla om ekonomiadministration, underhåll av medlemsregister, tekniska lösningar via t.ex. kontaktregistret. Samtalen bör bygga på frivillighet och ömsesidigt ansvar för att lösa förekommande problem.
24. **Inrätta en sambandscentral vid valet 2006.** Vid valrörelsen bör det finnas en central sambandscentral dit såväl allmänheten som kandidater/kampanjarbetare/anställda kan vända sig med sina frågor och problem. Sambandscentralen ska ha till uppgift att samordna informations- och kommunikationsflödet. Det bör finnas ett 020-nummer, en e-postadress, ett faxnummer där det alltid finns någon som kan svara på frågor eller som kan hjälpa till att lösa problem. Sambandscentralen bör i princip ha total kontroll över vad som sker inom Folkpartiet, både aktiviteter och ledande kandidaters kalendrar.
25. **Samordna och effektivisera hanteringen av tryckmaterial och prylar.** Riksorganisationen bör utveckla (förenkla) hanteringen av tryckmaterial så att såväl länsförbund/lokalaföreningar som enskilda kandidater lätt kan beställa tryckmaterial (t.ex. från PrintOn). Kostnaden för de tjänster som idag erbjuds behöver sänkas avsevärt så att skillnaden mellan egen produktion av original och färdiglayoutat material blir betydligt mindre. Alternativt satsa på att kunskap och datorprogram för materialproduktion (ej tryckning) finns regionalt för egen originalproduktion. Riksorganisationen bör också ta huvudansvaret för framtagande av prylar, kampanjutrustning etc. så att säkerställa såväl en effektiv hantering som att utformning av såväl prylar, kampanjutrustning och trycksaker följer Folkpartiets grafiska profil.

Utvecklingsarbete

26. **Integrera utvecklingsarbetet i den ordinarie verksamheten.** Partistyrelsens organisationsutskott bör få i uppdrag att ansvara för Folkpartiets utvecklingsarbete. Som en viktig del i sitt arbetssätt bör organisationsutskottet använda sig av referensgrupper där såväl kompetens som representativitet är viktiga hörnstenar. Organisationsutskottet bör tillsammans med länsförbunden samordna och utveckla stöd till lokalföreningar som vill utvecklas. Organisationsutskottet skall se till att en "föreningsakut" inrättas till vilken lokalföreningarna kan vända sig för att få hjälp och stöd i sitt utvecklingsarbete.
27. **Utvärdera Folkpartiet.** Riksorganisationen bör utveckla strategi och metod för utvärdering av såväl nationella som regionala och lokala verksamheter och processer.
28. **Årets förnyare bör utses av partistyrelsen.** Utdelning av priset Årets förnyare bör vara ett stående inslag vid Folkpartiets framtida riksmöten. Det är viktigt att lyfta fram goda exempel och som ett bevis för detta bör partistyrelsen vara den instans som i framtiden utser pristagarna av Årets förnyare.

Inledning

Grundfundamentet för Folkpartiets framgång är att vi förmår vara i takt med tiden. Var vi befinner oss och vart vi är på väg påverkas förstås av hur omvärlden förändras. Vi kan inte stå passiva inför dagens och framtidens utmaningar utan vi måste möta dem på ett genomtänkt sätt. Genom att ta ansvar för vår egen utveckling kan vi påverka i vilken riktning vi vill gå.

Bakgrund

Under 1990-talet blev det stor fokus på partiernas kris. Följden blev att Folkpartiets partiledning den 2001-04-05 beslutade att tillsätta en särskild grupp för att utveckla och förnya Folkpartiets arbetssätt.

Förnyelsegruppen under Mauricio Rojas

När Förnyelsegruppen, under ledning av Mauricio Rojas, tillsattes genom direktiv av partiledningen 2001-04-05 bestod uppdraget i att ”sätta igång ett antal lokala projekt och försök (...), att skapa förutsättningar för allianser med intresserade och intressanta medborgare (...) diskutera allt som faller inom ramen förnyelse av politikens former.”

Vad det gäller den senare delen av uppdraget handlar det om nomineringsprocessen, stöd till personvalrörelser, nya associationsformer, den nya informationsteknologins roll i partipolitiken, nya kampanj- och mötesformer...”.

Gruppens arbete resulterade i ett Förnyelsemanifest innehållandes sju punkter för förnyelse av partipolitiken.

1. Öppna listor
2. Renodlat personval
3. Öppna nomineringar och rådgivande primärval
4. Val och personvalskampanjer till styrelser och nämnder
5. Liberala allianser
6. Valinsatser för partipolitikens sociala breddning
7. Fristående sakpolitiska nätverk

Vid landsmötet 2001 tillstyrktes förslaget om **öppna listor** genom beslut att lokala och regionala folkpartiorganisationer ges möjlighet att placera icke-medlemmar på listor. En följd effekt av detta blev att Folkpartiet i Stockholms stad placerade icke-medlemmen Mauricio Rojas på riksdagslistan. Rojas blev invald i riksdagen och sedermera medlem i Folkpartiet och är idag Folkpartiets integrationspolitiska talesman.

Öppna nomineringar och rådgivande primärval har testats av några länsförbund/kommunföreningar. I t.ex. Skellefteå annonserades det efter förslag till nominering och gensvaret var mycket stort. Många av dem som nominerades blev medlemmar och kandiderade också på Folkpartiets fullmäktigelistor. Den öppna nominering gav fler nomineringar (84 st) än genom medlemsnominering (71 st). Av tio ledamöter i kommunfullmäktige är fyra personer helt nya som tillkom genom öppen nominering från allmänheten. Skellefteå genomförde dock inget rådgivande primärval. Det gjorde däremot Folkpartiet i Stockholms län genom ett öppet provval på webben. Det slog dock inte väl ut och dess nomineringskommitté tog liten hänsyn till utfallet av försöket.

Valinsatser för partipolitikens sociala breddning genomfördes i EU-valet 2004 då Folkpartiet hade en särskild integrationsturné över Sverige. I Stockholms län har sedan hösten 2003 en integrationssamordnare varit anställd med syfte att rekrytera fler personer med invandrarbakgrund till partiet med syfte att få fler kandidater med invandrarbakgrund. Vid valet 2002 utdelades dessutom ett särskilt ekonomiskt stöd till Stockholm, Göteborg och Malmö.

Folkpartiet har också infört **fristående sakpolitiska nätverk** på webben där även icke-medlemmar är välkomna.

Förnyelsegruppen under Håkan Lindh

Hösten 2001 tog Håkan Lindh över huvudansvaret för förnyelsegruppen. Gruppen presenterade ett antal rapporter och förslag. En del förslag som kan nämnas är ökad medlemsmakt genom t.ex. direktval av partiledare, personer till partistyrelsen etc., ökad medborgarmakt genom direktval av statsminister etc. samt inrättande av ett liberalt idéinstitut med hjälp av partistödet.

Utvecklingsgruppen under Johan Pehrson

Förnyelsegruppen följdes upp i början av 2003 av Utvecklingsgruppen under ledning av Johan Pehrson. Ett direkt resultat av gruppens arbete var en idéskrift och att gruppen även utsåg Årets förnyare inom Folkpartiet. Ett av förslagen i idéskriften var att införa särskilda tema-landsmöten vilket också beslutades vid senaste landsmötet. Landsmötet 2005 kommer således att bli Folkpartiets första tema-landsmöte.

Utvecklingsgruppens samråd

Ett av huvuduppdragen för utvecklingsgruppen har varit att göra en organisationsöversyn. Översynen av Folkpartiets organisation har avgränsats till roll- och ansvarsfördelning och dels arbetssättet för kommunikation mellan nationell och regional nivå. I detta arbete har utvecklingsgruppen tagit hjälp av ett samråd.

Bakgrund

Mellan 7 mars och 15 april 2005 genomfördes samrådet. Samrådet berörde åtta olika frågeställningar och skickades ut till alla länsförbund och kommunföreningar med egen/egna riksdagsvalkrets/ar samt till partistyrelsen och riksdagsgruppen.

Av 27 länsförbund svarade alla utom tre. Bägge kommunföreningarna (Malmö och Stockholm) svarade. Varken partistyrelsen eller riksdagsgruppen valde dock att svara. Dessutom svarade fyra lokalföreningar och fyra enskilda medlemmar.

Samrådsfrågor

De åtta olika frågorna var indelade i tre kategorier; fyra frågor om Roll- och ansvarsfördelning inom Folkpartiet, en fråga om Medlemsorganisation – kampanjorganisation och tre frågor om Folkpartiets nomineringsprocess.

1. Anser ni att de två strukturerna, partistruktur respektive politisk struktur, skall hållas isär eller att Folkpartiet bör finna former för gemensamma överläggningar och beslutsfattande i gemensamma frågeställningar?
2. Vilken roll anser ni att partistyrelsen respektive riksdagsgruppen skall spela för uttolkande av Folkpartiets politik mellan landsmöten?
3. Hur ser ni på Folkpartiets totala roll- och ansvarsfördelning, även på andra nivåer än den nationella, inklusive överläggningar och beslut i politiska frågeställningar?
4. Hur ser ni på Folkpartiets interna process med förankring och implementering?
5. Av följande två scenarier, vilken ser ni som mest önskvärd?
 - Folkpartiet utvecklar den ordinarie medlemsorganisationen så att den i ett slag kan omvandlas till en slagkraftig, effektiv och sammanhållen kampanjorganisation.
 - Folkpartiet utvecklar en separat kampanjorganisation vid sidan av den ordinarie medlemsorganisationen vid valrörelser.
6. Anser ni att Folkpartiet bör ha allmänna riktlinjer, bindande grundläggande kontrakt eller inte formulera några krav alls för kandidater på Folkpartiets listor, och om det skall finnas någon typ av riktlinjer eller kontrakt, vad dessa då innehålla?
7. Bör det finnas en central samordning i fastställande av riksdagslistor?
8. På vilket sätt tror ni att Folkpartiet kan säkerställa att partiorganisationen får ett ledarskap som kan förverkliga våra mål att såväl ta makten som behålla den på många håll i Sverige?

Remissvar

Roll- och ansvarsfördelning inom Folkpartiet

I svaren råder det tämligen olika uppfattning kring partistyrelsens respektive riksdagsgruppens roll. Gemensamt är dock att det behövs ett förtydligande i roll- och ansvarsfördelningen. Många betonar att partistyrelsen och riksdagsgruppen har olika uppdrag och att en tydlighet i ansvarsfördelningen också skulle göra det enklare vid ansvarsutkrävande. Jönköping menar att grundinställningen bör vara att *”Folkpartiets uppgift är att driva liberal politik. Organisationen är ett redskap till hjälp för detta.”* Blekinge anser att *”Det är viktigt med åtskillnad. Inte minst om vi är i regeringsställning. Riksdagsgruppen tvingas till kompromisser som kan vara svårare för partistyrelsen att acceptera.”* Detta stöds också av Malmö som anser att *”Riksdagsgruppen skall föra en politik som följer de beslut och andemeningen i den politik som fattats på landsmötet. Det är samtidigt viktigt att acceptera att riksdagsgruppen måste få både svängrum och tolkningsmöjligheter i sitt dagliga arbete. Partistyrelsens (PS) roll är istället att fungera som ”blåslampa” på riksdagsgruppen när man anser att landsmötets beslut försigåtts.”* Med den rollfördelningen undrar Malmö *”hur många riksdagsledamöter som bör sitta i PS. Kan man vara blåslampa på sig själv? Kanske borde antalet riksdagsledamöter därför begränsas på något sätt.”* Partistyrelseledamoten Lena Kagart Andersson betonar vikten av *”tydliga beslutsvägar, tydliga ansvarsområden”* är särskilt viktigt och att vi behöver *”ha en förberedelse för att om vi kommer till regeringsmakten så behövs en ledare för organisationen Folkpartiet och en för regeringen Folkpartiet och för riksdagsgruppen Folkpartiet.”*

Samtidigt är de allra flesta överens om att det behövs en kontinuerlig kommunikation mellan de två strukturerna. Göteborg tycker att *”Det är viktigt att de båda strukturerna hålls isär. Politikerna är demokratiskt valda och tonvikten avseende makten över politiken bör därför ligga där. [...] Dock är det viktigt att vi finner former för att behandla gemensamma frågor. Den politiska strukturen bör lyssna inåt, särskilt när det gäller nya frågeställningar.”* Ett antal tycker att samrådsförfarande och partiråd är ett bra sätt att kommunicera viktiga frågor och att det således fungerar bra enligt nuvarande struktur. Andra anser att Folkpartiet behöver finna nya former för gemensamma överläggningar och beslutsfattande. Malmö framför att det är viktigt med gemensamma överläggningar men att *”samtidigt är det viktigt att ha en realistisk syn på vad som är möjligt att genomföra i en ’medialiserad’ värld där ställningstaganden måste göras snabbt och där även tempot i beslutsfattandet på nationell nivå ökat avsevärt de senaste årtiondena.”*

Stockholms län lyfter fram frågan om behov av ett nytt partiråd, *”Utgångspunkten måste vara att de centrala ställningstagandena görs på landsmötena kompletterade med mellanliggande partiråd. Reglerna för partirådet behöver ses över så att länsförbunden får ett rimligt inflytande också vid fortsatta valframgångar med växande riksdagsgrupp som följd.”*

Många svaranden är starkt kritiska till att beslut fattas utan förankring på regional nivå. De flesta betonar att de är medvetna om behov av snabbhet vid beslutsfattande. Därför påpekar några att det behöver utvecklas bättre former för snabba överläggningar. Några för fram att det nya arbetssättet att informera via SMS och e-post är bra på så vis att organisation vet vad som är på gång, men betonar också att det är interninformation och inte delaktighet. Flera menar att det behövs en tydlig ansvarsfördelning och att ett fåtal kan bära ansvaret för att formulera politik, men att detta arbetssätt behöver förankras. *”Det är viktigt att finna en balans mellan snabbhet att agera, och förankring.”* tycker Nacka och menar att *”det är viktigt*

att bevara medlemmarnas inflytande över partiets åsikter och utspel. Det är viktigt att grunden inte förstörs. Vi tror inte att man blir medlem i Folkpartiet bara för att dela ut flygblad eller klistra affischer, utan man vill ha en reell möjlighet att påverka. Utan medlemmar – inget parti!” Stockholms stad betonar dock att *”det är viktigt att riksdagsgruppen inte bakbinds och blir handlingsförlamad i avvaktan på att partistyrelsen haft sammanträde. De personer som valts till riksdagsledamöter för Folkpartiet måste ha förtroende att tolka och driva partiets politik. Partiets förtroende får de genom beslut i nomineringsprocessen, väljarnas förtroende har de fått i valet.”* Vidare anser Stockholms stad att *”partiet borde även använda sig mer av den specialistkompetens som finns bland medlemmarna i olika frågor, genom att efterlysa deras kompetens. Det kan tänkas ta lite mer tid att sätta ihop grupperna men resultatet skulle förmodligen bli bättre och förslagen mera förankrade i medlemskåren när de presenteras. Det är viktigt att utredningsgrupper, förutom balansen när det gäller kön, ålder och bakgrund, inte enbart utgörs av tjänstemän och politiker. Utan även medlemmar och fritidspolitiker utan större förankring i partiapparaten men med goda kunskaper i ämnet som ska utredas.”*

Uppsala tar sin utgångspunkt den senaste utvecklingen med partiledningens arbetssätt inför olika utspel och anser att *”med datautvecklingen och mobiltelefonernas breda intåg finns (det) möjligheter att utveckla medlemsinflytandet genom att förslag, enkla frågor, ställs för besvarande. Det kan också ske mer restriktivt genom att frågor endast sänds till ledande företrädare inom partiorganisationen. Dessa metoder har under denna mandatperiod tillämpats av riksorganisationen i några fall, vilket är positivt.”* Detta stöds också av Västerbotten som menar att *”Med modern teknik kan processen bli mycket bättre. En möjlighet är att ha referensgrupper med 3-4 personer i varje län (demokratiskt utsedda) som svarar på snabbremisser.”*

Ett flertal svaranden anser att det trots dålig förankring har blivit avsevärt bättre de senaste åren genom samrådsförfarande och information inför utspel. Några tycker dock att samrådsförfarandet behöver utvecklas och framför allt anpassas till att det på många håll är helt ideella krafter som skall behandla samråd.

Bohuslän föreslår att *”Vi måste utveckla såväl det formella samrådet som det informella samrådet genom att på länsförbundsnivå skapa internet-baserade samrådsgrupper (ämnesområdesvisa) där alla medlemmar och sympatisörer inbjuds delta. Endast i större frågor eller där formellt samråd utlyses behöver respektive länsförbund ta formell ställning.”*

Stockholms län anser att *”förankring är något annat än delaktighet. Förtroendevalda och medlemmar måste vara införstådda, trygga och motiverade. Genom en stärkt interndemokratisk process och ett ökat samarbete till vardags mellan de olika delarna i partiets organisation skulle det också finnas en ökad förståelse för att det vid enstaka tillfällen inte finns tid eller möjlighet att informera eller förankra snabba utspel.”*

Kalmar anser att partiorganisationen bör ha en stark ställning, *”Vi anser att vår riksdagsman regelbundet skall inhämta synpunkter och direktiv från Länsförbundet och/eller dess styrelse i större politiska riksfrågor. Han är vår talesman som skall representera oss i riksdagen. Vill sympatisörer som röstat på oss i senaste valet vara med och påverka så är det bara att gå med i en lokalavdelning och driva sin åsikt även när det gäller riksfrågor. Partistrukturen och politiska strukturen är ett.”*

Norrbottnen tar upp att inte bara politiken bör förankras utan även arbetssätt genom att de önskar större dialog om Folkpartiets strategi och menar att det *”idag saknas dialog och förankringsprocess när det gäller både den kortsiktiga och den långsiktiga profilen av Folkpartiet.”* Dessutom lägger Norrbotten en kvalitetsaspekt genom att det är *”viktigt att kvalitetssäkra den interna informationen. Vi vet hur och vad vi skickar ut men inte om den tagit till sig av berörda. Det måste bli tydligare vilken kompletterande information som länen ska gå ut med.”*

Örebro anser att *”den dagsaktuella politiken måste (...) kunna formas av mindre grupper. Olika utspel kan inte förankras i partiorganisationer när det gäller dagar, eller kanske timmar och minuter, för både förberedelse och reaktion. Men de flesta av dessa områden handlar mer om reaktion än om aktion. Partiets politik kan aldrig bestämmas genom så korta förfaranden. Tillfälliga opinioner eller aktioner får inte forma partiets långsiktiga politik.”*

Medlemsorganisation – kampanjorganisation

Det entydiga svaret är att Folkpartiets kampanjorganisation måste bygga på den ordinarie medlemsorganisationen. De som skapar politik ska också vara de som torgför politiken. Folkpartiets medlemsorganisation bör dock bli mer anpassad till att bedriva utåtriktat arbete istället för att fastna i den interna administrationen. Organisationen behöver förstärkas med t.ex. utbildning, särskild kompetens samt moderniseras för att kunna vara mer alert vid kampanjer. Exempel som förs fram är bl.a. att ideologiskt övertygade och lokalt förankrade valarbetare är de som bäst lämpar sig för att skapa förtroende i sin omgivning.

Göteborg kan dock tänka sig att en typ av övergripande samordning men att *”vi bör i stor utsträckning använda oss av vår ordinarie organisation. Där finns kompetens, uppbyggda nätverk och strukturer. Vi kan dock tänka oss en särskild kampanjorganisation med ett visst övergripande ansvar, med uppgift att organisera och delegera till ordinarie partiföreningar. Vi ser ett behov av en övergripande funktion som kan hjälpa till med en del praktiska göromål, såsom bilar, anslag etcetera.”*

Nomineringsprocess

Det finns i princip ingen svarande som vill ha en central samordning vid fastställande av riksdagslistor. Om detta skall ske måste det göras på initiativ från länsförbunden/valkretsarna. Någon tycker dock att central utbildning av nomineringskommittéer/valberedningar är ett bra initiativ.

De flesta efterfrågar riktlinjer för kandidater. Utgångspunkten är att de som kandiderar på förhand måste känna till de förväntningar som partiet har på dem. Stockholms län uttrycker detta med att *”Allmänna riktlinjer av etisk, juridisk och allmändemokratisk karaktär ska finnas för alla som vill representera Folkpartiet. Centrala riktlinjer av allmän karaktär inför nomineringsarbete och inför fördelning av uppdrag kan också vara befogad. I övrigt kan det mycket väl vara motiverat med överenskommelser, riktlinjer eller något sorts ’kontrakt’ mellan kandidaten och kommunföreningen eller länet. Alla sådana överväganden och ställningstaganden bör beslutas av respektive län och respektive kommunförening/lokalavdelning.”*

Några tycker att det räcker med att kandidaterna genom nomineringsprocessen ges förtroendet med mer eller mindre outtalade förväntningar. Norra Älvsborg tycker att *”allmänna riktlinjer är bra och bör uppmåna till bindande överenskommelser med kandidaterna om samsynen kring den politiska ’grundtonen’. Vi menar att man inte kan kräva slavisk efterföljelse i alla detaljer. Vi föredrar därför ordet överenskommelser i stället för kontrakt, vi lär ändå inte ha juridiska sanktionsmöjligheter vid tvister.”*

För att säkerställa en god rekryteringsgrund menar många svarande att det bör satsas på strategiska ledarskapsutbildningar för t.ex. förbundsordföranden, AU-ordföranden och personer med ledaregenskaper. Folkpartiets ledarskap skapas underifrån och Dalarna menar att *”genom ett seriöst nomineringsarbete i kombination med utbildning kan vi få de politiska företrädare som våra väljare förväntar sig”*. I Blekinges svar betonas det regionala ansvaret och *”ledarskapet kan endast säkerställas genom att basorganisationen visar förmåga att attrahera, rekrytera och utveckla ett tillräckligt antal personer som är lämpade för utomordentligt kvalificerat liberalt ledarskap.”* Bohuslän betonar öppenheten i nomineringsprocessen genom att *”En transparent och förtroendeingivande process vid nomineringar och val till såväl offentliga som interna uppdrag är grunden för att engagerade och kunniga medlemmar skall känna sig stimulerade att verka inom partiet.”* Detta stöds också av Göteborg som anser att *”organisationen skall vara öppen och transparent. Vi bör premiера olika karriärvägar och inte bara den traditionella vägen.”* Västerbotten anser att *”genom gedigen ideologiskt skolning och kvalificerad ledarskapsutbildning kan detta mål säkerställas.”*

Ett flertal svaranden anser att vi behöver en mångfald i ledarskapet. Partiet behöver personer som t.ex. representerar olika bakgrund eller geografisk hemvist. Detta lyfts bl.a. fram av Värmland som menar att *”ledarskap kan (...) inte kommenderas fram. Vissa människor har ledaregenskaper, andra har det inte. Vad som dock är värt att understryka är att man inte får ha en ledning där alla tycker lika. Det måste i det interna samtalet finnas utrymme för livaktiga diskussioner om framtidsfrågorna. Dessutom är det viktigt att de som sitter i ledningen har olika bakgrund och representerar olika geografiska områden.”* Västernorrland lyfter också fram vikten av ledaregenskaper och anser att *”det är viktigt att Folkpartiet som organisation uppmuntrar och släpper fram personer med ledaregenskaper. Partiet ska erbjuda ledarskapsträning. Det är också viktigt att partiet visar på en mångfald av ledare.”*

Södra Älvsborg betonar den kontinuerliga kontakten med väljarna och menar att *”ledande politiker måste ha god kontakt med sina väljare och lyssna till önskemål och synpunkter, inte bara i valrörelsen. Detta gäller på både lokal och central nivå.”*

Ett par svarande tycker att ledarskapet skall sättas i fokus och indikerar att Folkpartiet kanske bör införa direktval av partiledare. Skåne anser att *”Partiledaren är partiets viktigaste person och denne bör utses i öppna medlemsval. Det viktigaste incitamentet för att fullfölja vår politik är att så många som möjligt röstar på oss och då är partiledaren ofta lika viktig del av partiet som vår politik. Således är dennes utstrålning, auktoritet och integritet viktiga faktorer då väljaren lägger sin röst. Ett öppet val från många folkpartister skapar förutsättningar för att rätt ledare väljs.”* Kronoberg vill betona det regionala och lokala ledarskapet eftersom *”det ökade inslaget av personval gör att stöttning och uppmuntran av ledare med stark lokal förankring och förtroende blir allt viktigare.”*

Västmanland lyfter fram att organisationen är stödverksamhet för det politiska arbetet och att detta behöver effektiviseras eftersom *”den decentrala partiorganisationen tyngs av för mycket praktiska bekymmer. Vi måste som näringslivet fokusera på kärnverksamheten, nämligen att föra ut vår politik.”*

Årets förnyare

Vid Folkpartiets riksmöte 2005 utsågs Årets förnyare. Pristagare blev Ulla Karin Skoghag från Nyköping och Arman Teimouri från Karlstad. Ulla Karin Skoghag förevisade ett bildspel som bakgrund till varför hon tilldelats priset. Arman Teimouri var dock förhindrad från att delta vid Riksmötet.

Ulla Karin Skoghag

Kommunfullmäktigeledamot i Nyköpings kommun

Den 24-25 september 2004 arrangerades en Gränslös festival i Nyköping. Syftet var att skapa en ”magisk och myllrande mötesplats” för alla Nyköpings invånare, med såväl svensk som annan etnisk bakgrund. Initiativtagare och eldsjäl var folkpartisten Ulla-Karin Skoghag.

Festivalen bestod av olika mötesplatser med marknadsstånd, cirkus, teater, festivalscen och mycket annat. För att skapa en bestående integration har alla hemspråkslärare utbildats i kommunal demokrati. Festivalen har lett till ett ökat utbyte i föreningslivet där det ”svenska” föreningslivet integrerats med invandrarföreningar och där fler personer med invandrarbakgrund integrerats i det ”svenska” föreningslivet.

Arman Teimouri

LUF-medlem från Karlstad

Arman Teimouri och Liberala Ungdomsförbundet arbetar på att förenkla medlemshanteringen. Att snabbt slussa in nya medlemmar i det politiska arbetet är mycket viktigt. Därför är det angeläget att man som ny medlem får personlig kontakt när engagemanget är som störst.

En del i detta arbete är att LUF inrättat enkla SMS-tjänster där ungdomar enkelt kan bli såväl medlemmar som betala medlemsavgiften. Det går också att beställa information och att donera pengar. Därefter tar LUF personlig kontakt med personen ifråga. Stora delar av arbetet runt detta är automatiserat vilket därmed gör att tidsödande administration försvinner. Kostnaden för att skicka ett medlems-SMS innehåller medlemsavgiften.

Folkpartiets baskampanj

Den absolut viktigaste faktorn för ett framgångsrikt lokalt kampanjarbete är kunniga och engagerade medlemmar, kandidater och anställda. Eftersom det lokala kampanjarbetet till stora delar vilar på ett ideellt engagemang är det särskilt viktigt att dessa upplever det som roligt och enkelt att bedriva kampanj. Folkpartiets organisation måste därför skapa de bästa förutsättningarna för att kunna bedriva såväl internt som externt arbete. Dels handlar det om att se till att medlemmar, förtroendevalda och anställda har relevant utbildning och verktyg för att bedriva utåtriktat arbete och dels att minimera föreningsadministrationen genom bättre samordning och mer utvecklade rutiner.

Baskampanjen utgör grunden för återväxt. Det är de aktiva medlemmarna som utgör den absolut största rekryteringsbasen för kommande förtroendevalda. Det lokala arbetet är således en viktig del i inskolningen av förtroendevalda inför valet 2010 och därefter.

Det primära uppdraget för Folkpartiets basorganisation är att skapa förtroende hos medborgarna för Folkpartiet och Folkpartiets företrädare, ett förtroende som också resulterar i att dessa väljer Folkpartiet. Det samlade förtroendet består av Folkpartiets varumärke som i sin tur består av enskilda företrädares personliga varumärken. Innehållet i vårt samlade varumärke behöver vara tydligt. Medborgarna skall känna igen Folkpartiets företrädare och Folkpartiets politik.

Definition

Folkpartiets baskampanj är den del av kampanjen som sker på regional och lokal nivå. Det innebär den utåtriktade verksamhet som samordnas av länsförbund och lokalföreningar och utförs av medlemmar, förtroendevalda och anställda. Baskampanjen består av kommunikationen mellan Folkpartiets medlemmar och väljarna. Det kan vara det personliga mötet vid fikabordet på jobbet, samtalet vid en valstuga eller ett personligt överlämnande av Folkpartiets informationsmaterial. Det kan också vara indirekt genom utspel/insändare i lokalmedia, affischering och annonsering.

Utgångsläge

Det finns en utbredd oklarhet kring Folkpartiets interna roll- och ansvarsfördelning och beslutsprocesser. När det råder tveksamheter kring vem som skall göra vad tenderar det att sluta med att initiativ, planläggning och utförande hamnar mellan stolarna. Den gemensamma uppfattningen är dock att det kan fungera avsevärt mycket bättre. Speciellt med tanke på att Folkpartiets ambitioner har blivit högre.

Folkpartiet består av många olika delar och det saknas i stor utsträckning samordning mellan dessa. För att kunna vara en effektiv organisation krävs en mer omfattande samordning mellan dessa olika delar. Dels finns det verksamhet där man i de olika delarna ”uppfinner hjulet” på egen hand och dels där de egna resurserna inte räcker till att på egen hand tillhandahålla verksamhet.

Till stora delar saknas ett målstyrt och resultatnriktat arbetssätt inom Folkpartiet. En framträdande bild av Folkpartiets baskampanj idag är att det inte är naturligt att koppla genomförd insats till vilket utfall detta ger. Vi tenderar till att exempelvis att påvisa framgång med antal genomförda aktiviteter eller deltagare och inte vilket resultat detta ger. Vid många externa aktiviteter begränsar sig deltagandet enbart till aktiva medlemmar. Även om vi idag har svårt att mäta utfallet av våra insatser så är det inte det största

problemet. Det största problemet är att vår kommunikation tar liten hänsyn till mål, målgrupper och strategier. Folkpartiet saknar kunskap och verktyg för att genomföra kvalitativa utvärderingar av vår verksamhet. Det gäller för såväl den interna som den externa verksamheten. En följd effekt av detta är att den interna basverksamheten till stora delar brister i effektivitet med avsaknad av administrativa rutiner vilket leder till att den utåtriktade verksamheten blir lidande.

Alla medlemmar känner sig inte delaktiga i Folkpartiets målbild och strategi. Det finns en önskan om ökad delaktighet genom större kunskaper om hur internt föreningsarbete och hur kommunikationsarbete fungerar. Det finns ett flertal olika manualer och handböcker för att öka grundkunskapen om hur Folkpartiet och det politiska arbetet fungerar. Dessa skrifter skulle behöva samordnas och utvecklas till ett mer anpassat verktyg för medlemmar, förtroendevalda och anställda.

Folkpartiet saknar ett väl fungerande och samordnat system för intern kommunikation. Det finns en uppsjö av olika informations- och kommunikationskanaler och avsaknad av regler/riktlinjer för hur kommunikation ska ske och intern information förmedlas. Den senaste tidens utveckling med SMS vid centrala utspel är ett steg i rätt riktning.

Målbild

Enskilda medlemmar, aktiva eller inte, skall i större utsträckning söka dialog med medborgarna. Den organisatoriska basen för Folkpartiets kampanjarbete är lokalföreningarna. Det är lokalföreningarna som skall ge de lokala företrädarna (medlemmar/kandidater/förtroendevalda) förutsättningarna för att bedriva ett utåtriktat arbete, liksom det är länsförbunden som skapar förutsättningar för föreningarna och att riksorganisationen understödjer länsförbunden.

Kunskap och Engagemang

Medlemmarna måste ha en baskunskap om både Folkpartiets politik och liberal ideologi samt arbetssätt för att kommunicera detta till väljarna. I detta arbete gäller det också att medlemmarna hålls ständigt informerade om vad som är på gång. Sammanfattningsvis skall det vara så enkelt som möjligt att bedriva kampanj. När Folkpartiet går in i slutspurten av valrörelsen måste rutinerna vara finslipade.

Utöver en ideologisk och politisk plattform behöver Folkpartiets medlemmar, förtroendevalda och anställda också ha en kunskap om det politiska systemet och den politiska processen. Det innebär såväl den parlamentariska som den mediala processen.

Kärnan i det lokala kampanjarbetet är det engagemang som varje enskild medlem känner. Därför är det viktigt att Folkpartiet skapar en vi-känsla så att alla medlemmar drar åt samma håll. Den viktigaste delen i engagemanget är således att den enskilde medlemmen känner delaktighet i Folkpartiets kampanj. Utgångspunkten är att den enskilde medlemmen som delar ut valmaterial till väljarna ska känna delaktighet med partiets ledande företrädare när dessa uttalar sig i TV.

Enkelhet – tydliga ramar, processer

Folkpartiets organisation måste bli mer öppen och transparent. Det gäller såväl roll- och ansvarsfördelning som interna processer. Det måste finnas tydliga ramar för kampanjarbetet, vad gäller tid, ekonomi samt ansvar. Inom de olika delarna måste det finnas en tydlighet i hur uppdraget ser ut samt befogenheter hos ombudsmän, valledare etc. Ett exempel är att de nationella kandidaterna tydligt måste anges samt vilket

ansvar Riksorganisationen eller den regionala/lokala organisationen har för den enskilda kandidaten. Vid behov bör överenskommelser göras för att öka förutsägbarheten i relationerna mellan de olika delarna.

Länsförbunden och lokalföreningarna måste ha en tydlig beslutsstruktur för att i valrörelse kunna ta kloka och effektiva beslut. I en valrörelse är det viktigt att partiet kan ändra strategi och ha förmågan att kunna "vända" hela organisationen på mycket kort tid. Det innebär också att administrativa rutiner måste slipas till så att det inte detta hämmar organisationen. Likaså måste tidsplaner och flödesscheman för de olika processerna tydliggöras för att effektivisera organisationen.

Den centrala kommunikationen ska snabbt, och ibland helt oförberett, kunna understödjas med en breddkampanj lokalt med t.ex. insändare, flygbladsutdelning och affischering. Samtidigt måste lokalföreningarna understödjas av resterande organisationen för att kunna genomföra sina kampanjinsatser. Under tiden fram tills slutspurten av valrörelsen (ca. 5 veckor innan valdagen) behöver lokalföreningarna bistånd med t.ex. utbildning och träning. När Folkpartiet går in i en valrörelse måste det finnas en slagkraftig effektiv och sammanhållen organisation där alla känner sig delaktiga och också deltar på ett eller annat sätt i kampanjarbetet.

Strategi

Folkpartiets måste genomföra ett antal åtgärder för att åstadkomma en slagkraftig, effektiv och sammanhållen kampanjorganisation, som både ska ha förmågan att arbeta långsiktigt med det lokala kampanjarbetet och att på kort varsel agera och reagera medialt i opinionsbildande syfte.

En avgörande förutsättning för att det ska uppnås är att det finns en gemensam samsyn, mellan partiet centralt och regionalt med länsförbunden, om partiets politiska och organisatoriska strategi liksom om de övergripande målen och de operativa. I det utåtriktade arbetet, som sker på olika nivåer i partiet, är det viktigt att vi är överens om partiets image och kommunikativa manér (hur vi ska uppfattas när vi kommunicerar med medborgarna och vilken bild av partiet som vi ska förmedla) så att vi stärker partiets varumärke och profil. Störst förutsättningar att lyckas har vi om vi, oavsett i vilken roll och på vilken nivå i organisationen vi agerar, framför samma huvudsakliga budskap inom partiets prioriterade politikområden. I det politiska profileringsarbetet är det våra ledande företrädare och kandidater som har nyckelrollen. Allt detta förutsätter i sin tur att vi känner samhörighet och hyser ömsesidig respekt för varandras uppgifter som vi har att sköta och de olika förutsättningar som finns för att göra det.

Folkpartiet behöver en transparent och öppen organisation med tydlig roll- och ansvarsfördelning och där interna processer tydliggörs. Folkpartiet centralt och lokalt måste kopplas samman genom en större samordning. Det bör t.ex. arbetas fram en handbok för medlemmarna hur Folkpartiet fungerar. Likaså behövs en handbok för de aktiva medlemmarna kring såväl föreningsarbete samt utåtriktat arbete. Folkpartiet behöver också samordna verksamheten i större utsträckning. Därför är det viktigt att de samordnande organen såsom riksorganisationen och länsförbunden tar ett större ansvar för detta. Riksorganisationen bör vid valet 2006 inrätta en sambandscentral (War Room), göra en övergripande kampanjplanering för hela organisationen samt effektivisera och samordna administration och tryckmaterial och prylar.

Folkpartiets internkommunikation måste bli bättre. Med bättre internkommunikation ökar delaktigheten och därmed också kvaliteten och vi-känslan. Genom att införa ett idéinstitut kan många frågor behandlas innan de kommer upp på den politiska dagordningen. Med en levande idédiskussion skapas bättre

förutsättningar för att driva en mer förankrad politik. Mer eller mindre akuta samråd kring både stora och små frågeställningar kommer dock att behöva genomföras även framöver. Detta måste effektiviseras med tydliga regler för samråd. Den interna kommunikationen behöver förbättras genom att Folkpartiet skaffar sig ett fungerande system för intern kommunikation. Folkpartiet behöver ett intranät. Det finns viktiga beslut om politiska och organisatoriska frågeställningar som skulle kunna ske genom medlemsomröstningar. T.ex. kan beslutet om vem som skall vara Folkpartiets partiledare ske vid medlemsomröstning.

Den viktigaste tillgången för Folkpartiet är dess medlemmar. Därför är det viktigt att Folkpartiet tillvaratar den kompetens som finns hos medlemmarna. I detta sammanhang är det viktigt att Folkpartiets olika delar också ser till att inventerar medlemmarnas kompetens och i större utsträckning involverar dessa i verksamheten. Folkpartiet måste också se till att vidareutbilda medlemmarna såväl ideologiskt och politiskt som kring organisationens strategi och arbetssätt. Framför allt är det viktigt att Folkpartiet har ett bra ledarskap och satsar på att lyfta fram personer med ledaregenskaper och ger dessa stöd i sitt fortsatta arbete. Det är också viktigt att säkerställa framtidens ledare och medlemmar och arbetar aktivt med rekrytering. Därför bör Folkpartiet i större utsträckning öppna upp sig genom t.ex. öppna nomineringar.

Sedan Förnyelsegruppen tillsattes i början av 2001 har fyra olika grupper arbetat med Folkpartiets utvecklingsarbete. Gruppernas mandat har varit tidsbegränsade. Utvecklingsgruppens mening är att Folkpartiets utvecklingsarbete behöver integreras med den ordinarie organisationen. Utvecklingsarbete kan inte ses som tillfälliga insatser utan bör ses som ett kontinuerligt inslag i Folkpartiets basverksamhet. För att säkerställa kvaliteten i och utvecklingen av Folkpartiets verksamhet och processer bör Folkpartiet således ha en kontinuerlig instans som ansvarar för detta.

Partiledningen har tillsatt ett organisationsutskott för att stärka organisationen, och därmed utgöra den del av partistyrelsen som har det övergripande ansvaret för organisationen och dess verksamhet. Därför är det också naturligt att organisationsutskottet har det övergripande ansvaret för organisationens utveckling. I sitt arbete bör organisationsutskottet använda sig av olika referensgrupper med representanter från olika delar av Folkpartiet för att säkerställa delaktighet och att Folkpartiets organisatoriska arbete utvecklas i alla delar.